

1. Aşağıda verilen özelliklerin Dünya'nın katmanlarından hangisine ait olduğunu karşısına işaretleyiniz. (10 Puan)

	Özellikler	Yer kabuğu	Manto	Çekirdek
1.	Yoğunluğu, sıcaklığı ve kalınlığı en az olan katmandır.			
2.	Konveksiyonel (yükselim) lav akıntıları nedeniyle yer kabuğunda tektonik olaylara neden olur.			
3.	Yer kabuğuna yakın olan üst kısmına astenosfer denir.			
4.	Yoğunluğu ve sıcaklığı en fazla olan katmandır.			
5.	Granitik kabuk ve bazaltik kabuk olmak üzere iki farklı katmandan oluşur.			

2. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerle uygun şekilde doldurunuz. (10 Puan)

“ Alfred Wegener ”

“ Manto ”

“ iç çekirdek ”

“ litosfer ”

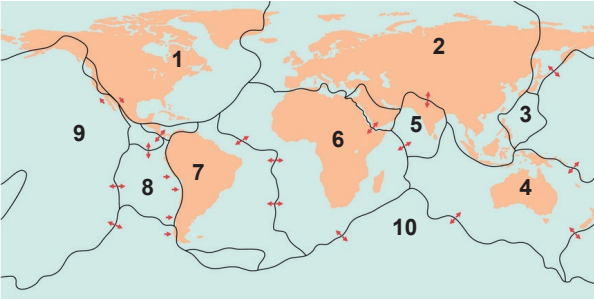
“ Tersiyer ”

1. Farklı özellikteki kayalardan oluşan yer kabuğuna ..... ya da taş küre adı verilir.
2. .... yer kabuğunda meydana gelen tektonik kökenli olayların kaynağıdır.
3. Üzerindeki katmanların basıncı nedeniyle ..... katılmıştır.
4. Kıtaların Kayması Kuramını 1915 yılında ....., ortaya atmıştır.
5. Alp Orojenezi ..... döneminde oluşmuştur.

3. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara “D”, yanlış olanlara “Y” yazınız. (10 Puan)

1. Dünya dıştan içe doğru fiziksel ve kimyasal özellikleri farklı geosfer adı verilen iç içe kürelerden oluşur. ( )
2. Sima, kıtasal kabuktur ve karalarda daha kalındır. ( )
3. Mantonun yer kabuğuna yakın olan üst kısmına astenosfer denir. ( )
4. Yer kabuğunu oluşturan parçalara Pangea adı verilir. ( )
5. Apalaş, Ural, İskoçya ve İskandinav Kıvrım dağları Paleozoyik dönemde oluşmuştur. ( )

4. Aşağıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen levhaların isimlerini yandaki numaralı bölümlere yazınız. (10 Puan)

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

5. Öğretmen derste “Levha tektoniği teorisine göre karalar, günümüzden yaklaşık 250 milyon yıl önce Pangea (Panje) adı verilen tek parça hâlindeydi. Daha sonra Pangea'nın zamanla birbirinden uzaklaşması sonucunda kuzeyde Laurasia ve güneyde Gondwana kıtaları meydana geldi. Levhaların hareketlerinin devam etmesine bağlı olarak bu kara kütleleri de çeşitli parçalara ayrıldı” bilgisini vermiş ve öğrencilere kıtaların daha önce birleşik olduğunun kanıtları vardır demiş ve kanıtları sıralamıştır.

Siz de bu kanıtlardan 4 tanesini yazınız. (10 Puan)

1.

2.

3.

4.

6. Aşağıdaki tabloda levhaların hareket yönleri verilmiştir. Bu hareketler sonucunda meydana gelen oluşumlara birer örnek yazınız. (10 Puan)

1. İki okyanusal levhanın ayrılması	2. İki okyanusal levhanın çarpışması	3. İki kıtasal levhanın çarpışması
Örnek:	Örnek:	Örnek:
4. Bir kıtasal ve bir okyanusal levhanın çarpışması	5. İki levhanın yanal yer değiştirmesi	6. İki kıtasal levhanın ayrılması
Örnek:	Örnek:	Örnek:

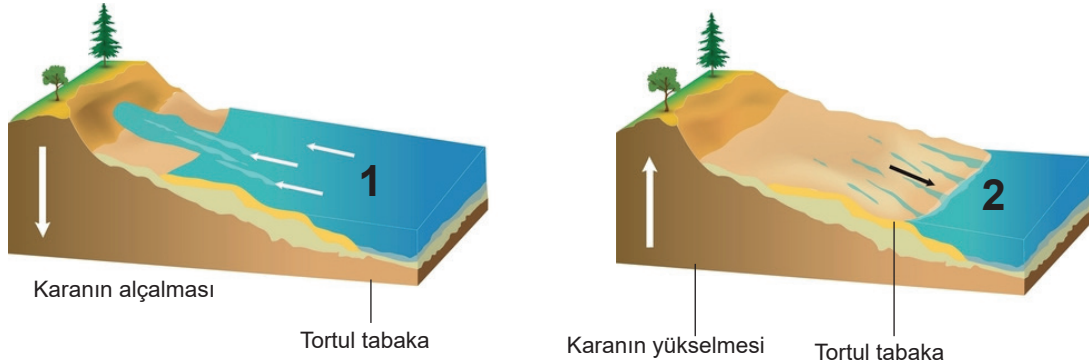
7. Aşağıda karışık olarak verilen olayları en eskiden yeniye doğru sıralı şekilde yeniden yazınız. (10 Puan)

Olaylar	Eskiden yeniye doğru sıralanışı
*Taş kömürü yatakları oluşmuştur.	1.
* İstanbul ve Çanakkale boğazları oluşmuştur.	2.
* Kıta çekirdekleri oluşmuştur.	3.
* Dinosaurlar yaşamıştır.	4.
*Alp-Himalaya kıvrım sistemi oluşmuştur.	5.

8. Aşağıdaki olayların hangi jeolojik zamanda meydana geldiğini karşısına yazınız. (10 Puan)

* Zonguldak Taşkömürü havzası oluşmuştur.	
* Anadolu penneplen durumuna gelmiştir.	
* Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur.	
* Linyit yatakları oluşmuştur.	
* İstanbul ve Çanakkale boğazları oluşmuştur.	

9. Aşağıdaki görsellerde verilen olayların isimlerini ve bu olaylara neden olan faktörlere 3 örnek yazınız. (10 Puan)

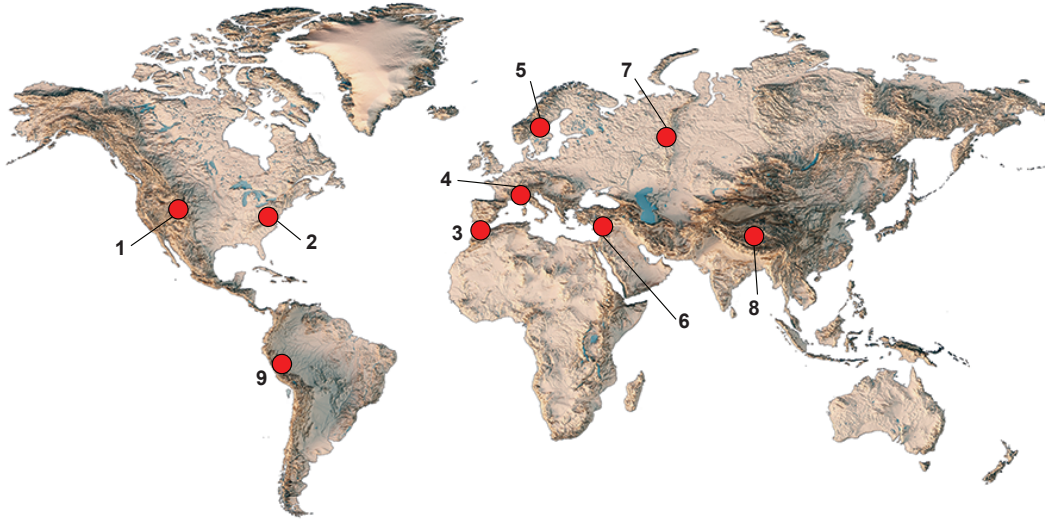

1.	2.
Neden olan faktörler	Neden olan faktörler
1.	1.
2.	2.
3.	3.

10. Dünya'da ve Türkiye'de günümüzde devam eden epirojenez olaylarına 3 örnek yazınız. (10 Puan)

Dünya'da Epirojenez	Türkiye'de Epirojenez
1.	1.
2.	2.
3.	3.

1. Aşağıdaki haritada orojenez sonucu oluşan numaralanmış dağların isimlerini alttaki boşluklara yazınız. (18 Puan)

1.

2.

3.

4.

5.

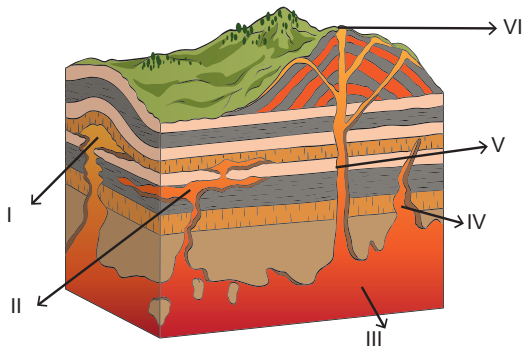
6.

7.

8.

9.

2. Aşağıdaki şekilde numaralandırılarak gösterilen şekillerin isimlerini boşluklara yazınız. (10 Puan)

I

II

III

IV

V

VI

3. Aşağıdaki tabloda verilen depremlerle ilgili boşlukları doldurunuz. (10 Puan)

Deprem Çeşitleri	Deprem Kuşakları	Deprem Etkileri
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

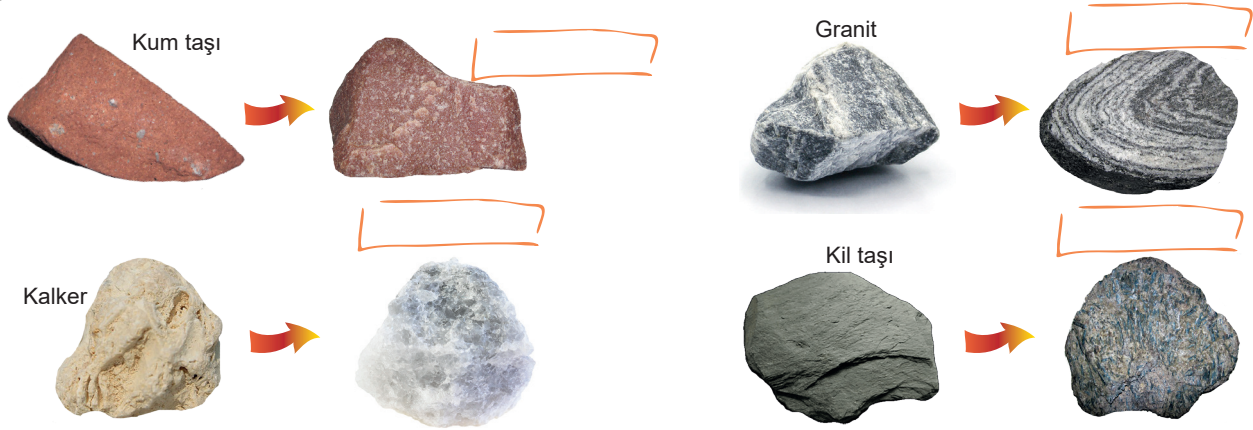
4. Aşağıdaki olayların hangi iç kuvvetin etkisiyle oluştuğunu karşısına işaretleyiniz. (10 puan)

Olaylar	Epirojenez	Orojenez	Volkanizma	Deprem
1. Krater, kaldera ve maar çukurluklarının oluşması				
2. Kıyılarda taraçaların oluşması				
3. İskandinav Yarımadası'nın her yıl yükselmesi				
4. Himalaya Dağları'nın oluşması				
5. Tsunaminin meydana gelmesi				
6. Fay hatlarının meydana gelmesi				

5. Aşağıdaki kayaçların karşısına hangi gruba ait olduklarını yazınız. (10 Puan)

	Kayaç Adı	Kayaç Grubu		Kayaç Adı	Kayaç Grubu
1.	Obsidyen		1.	Mermer	
2.	Kum taşı		2.	Kil taşı	
3.	Bazalt		3.	Kalker	
4.	Granit		4.	Mercan kaya	

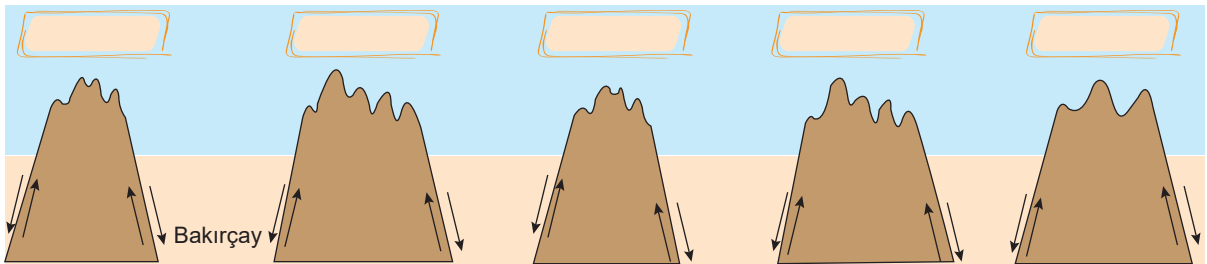
6. Aşağıda tortul ve volkanik kayaçların başkalaşmasıyla oluşan kayaçların isimlerini kutucuklara yazınız. (10 Puan)

7. Aşağıdaki tabloda verilen dağların oluşum türlerini karşısına işaretleyiniz. (10 Puan)

	Kırılma	Kıvrılma	Volkanizma
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

8. Aşağıda Ege'deki horst dağları gösterilmiştir. Bu dağların isimlerini üstündeki kutucuklara yazınız. (10 Puan)

9. Son yıllarda büyük depremlerin meydana geldiği aşağıdaki merkezlerin bulunduğu deprem kuşağını karşısına yazınız. (12 Puan)

	Merkezler	Deprem kuşağı		Merkezler	Deprem kuşağı
1.	Elazığ		1.	Kahramanmaraş	
2.	Adana		2.	Van	
3.	Kocaeli (Gölcük)		3.	Gediz	
4.	İzmir		4.	Erzincan	

1. Aşağıdaki şekillerin altındaki kutucuğa oluşumunda hangi kayacın etkili olduğunu yazınız. (10 Puan)

2. Bir bölgede kalker, jips ve kaya tuzu gibi kayaç türleri yaygın ise o bölgede oluşacak yer şekillerinden 5 tanesini yazınız. (10 Puan)

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

3. Türkiye'deki Kuzey Anadolu Dağları ve Toroslar genellikle doğu batı yönlü uzanmaktadır. Bu dağların bu şekilde uzanmasının sebebini açıklayınız. (10 Puan)

4. Kırgıbayır, yüzeysel akışa geçen suların aşındırmasıyla meydana gelen ve birbirinden sırtlarla ayrılan yarıntılardır. Bu tür şekillere aşınmaya karşı dirençsiz olan tabakaların bulunduğu yerlerde rastlanır. Özellikle mil ve tüflerin yaygın olduğu; bitki örtüsünün ise seyrek olduğu yerlerde kırgıbayırlara daha çok rastlanır.

Buna göre kırgıbayırların oluşmasında etkili olan unsurları yazınız. (10 Puan)

5. Akarsuların oluşturduğu yer şekillerinden bir kısmı hem aşındırma hem de biriktirme sonucu oluşur. Bu şekillerin neler olduğunu yazarak kısaca açıklayınız. (10 Puan)

Seki (Taraça):	
Menderes (Büklüm):	

6. Aşağıdaki haritada bazı volkanik dağların bulunduğu yerler gösterilmiştir. Bu dağların isimlerini yazınız. (10 Puan)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

7. Rüzgârların etkili olduğu yerlerin özelliklerini yazarak bu tür yerlere dünyadan 5 örnek veriniz. (10 Puan)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

8. Aşağıda verilen olayların hangi jeolojik zamanda meydana geldiğini yazınız. (10 Puan)

1.	Alp-Himalaya dağ sistemi oluştu.	
2.	Çanakkale ve İstanbul boğazları oluştu.	
3.	Pangea ikiye ayrıldı.	
4.	Taş kömürü yatakları oluştu.	

9. Nil Nehri'nin denize döküldüğü yerde delta ovasının oluşmasının sebeplerini açıklayınız. (10 Puan)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

10. Toktağan ya da kalıcı kar sınırı ne demektir? Kalıcı kar sınırını etkileyen faktörleri açıklayınız. (10 Puan)

Toktağan Kar Sınırı:

Bu sınırı etkileyen faktörler: